

Aika: 21.11.2018 klo 10.00 - 12.00
Paikka: Ympäristöministeriö, Aleksanterinkatu 7, Helsinki, kh. Lohi

Paikalla: Riitta Rönn, YM, pj.
Lena Andersson, OM (Hinkkasen sijasta)
Tommi Hartman, Tulli
Pauli Rajala, VARELY
Riku Lindkvist, KRP (Järvisen sijasta)
Silja Hallenberg, Rajavartiolaivos
Heidi Nummela, Itä-Uudenmaan syyttäjävirosto
Carita Forsberg-Heikkilä, KL

Tia Laine-Ylijoki-Laakso, YM, sihteeri

Poissa: Juha Tuovinen, SM
Ville Hinkkanen, OM
Arto Hankilanoja, POHA
Janne Järvinen, KRP
Kari Koppanen, POLAMK

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin ja todettiin osallistujat.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Ennakkoon lähetetty asialista hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Muistio 2/18 kokouksesta 6.9.2018 hyväksyttiin.

4. Toimenpideohjelma 2017 – 2018, tilannekatsaus

Toimenpide 7

Koppasen lähettämien tietojen pohjalta ryhmälle kerrottiin, että Polamk jatkaa koulutuksen koordinoimista myös kaudella 2019-2020. Alueellisilta ryhmiltä kerätään koulutustoiveita ja niiden pohjalta suunnitellaan toteutusta. Todennäköisesti ensi syksynä pidettäisiin yksi nykyisiä vastaava kahden päivän seminaari. Aiheena olisi ainakin asiantuntijana todistaminen oikeudessa. Poliiseille olisi tulossa vakavien ympäristörikosten tutkintakurssi ja näytetaltioimista koskeva koulutus teknisille tutkijoille. Päätettiin käydä keskustelu asiasta toimenpideohjelman päivityksen yhteydessä.

Toimenpide 8

Esiteltiin ryhmälle aluehallintouudistuksen yhteydessä valmisteltua ympäristöhallinnon tietojärjestelmäkartoitusta. Keskustelussa Forsberg-Heikkilä kommentoi, että lupapiste on käytössä, mutta ei kaikissa kunnissa. Paikkatietojärjestelmien kanssa on ongelmia (käytössä mm. Louhi ja Fakta). Puheenjohtaja totesi, että tilastojen mukaan vain 14% kunnissa on sähköinen käsittely. Vaikuttaisi siltä, että toimenpide ei etene ennen isompaa digitalisointiuudistusta, joka vaatii erillistä

resurssointia. Lindkvist kommentoi, että lupatieto on keskeisin tietolähde. Tietoa on haettu ottamalla yhteyttä kuntaan tai ELY:yn. Rajala piti lupatietoa suhteellisen selvänä ja kannusti olemaan yhteydessä myös vastuvalvojaan. Muut ympäristötietokannat vaativat usein osaavaa tulkintaa. Maakuntiin hajautuva seuranta voi tuoda uusia haasteita. Hartman muistutti alueellisista yhteistyöryhmistä saatavissa olevasta tulkinta-avusta. Puheenjohtaja kokosi keskustelua toteamalla, että ympäristöhallinnon tietojärjestelmiä on nyt selvitetty, hallinto on kehitysvaiheessa ja siksi on tärkeää seurata tilanteen kehittymistä ja viranomaisten tiedonsaantia, sekä mahdollisesti pitää alueryhmille tietoisukuja aiheesta. Lopuksi käytiin läpi poliisihallinnon käyttämiä tietokantoja. Esiin nousivat yritystietokannat ja verottajan tiedot, vastuuasemat ja perusrekisterit (Patja) rikoslajista riippumatta. Laboratoriopuolella todettiin olevan omat järjestelmät. Vitjan kautta on edelleen tulossa tietojärjestelmä uudistus.

5. Keskustelu Toimenpideohjelmaan 2019-2020 ehdotetuista aiheista

Uusina ideoina keskusteluissa nousi seuraavia asioita: ennalta estämiseen panostaminen (tiedotuksella?), luonnonsuojelurikosten parempi huomioiminen, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työn parempi tukeminen (koulutuksella?), normien keventämisen vaikutuksen seuranta, PELA-viranomaisen roolin selkeyttäminen, keskeisten toimijoiden kuuleminen ryhmässä ja koulutusaineiston hyödyntäminen. Lisäksi päätettiin lisätä uuteen toimenpideohjelmaan toimenpiteiden seurannan väline.

Toimenpideohjelman päivittämiseen ryhmä antoi seuraava ohjeistusta:

Toimenpiteestä 1: päätettiin pitää olemassa olevat kappaleet ja lisätään uusi kappale ryhmien välisestä vuorovaikutuksesta.

Toimenpiteestä 2: pidettiin edelleen relevanttina, korostetaan toimintatapoja.

Toimenpiteestä 3: Ohjauksen kirjausta pidettiin edelleen tarpeellisena.

Toimenpiteestä 4: Käytiin keskustelua voitaisiinko toimenpidettä terävöittää esittämällä viranomaisten erikoistumista. Asia jäi jatkopohdintaan ja –kommenteille.

Toimenpiteestä 5: Toimenpiteen todettiin melko lailla toteutuneen, joten harkintaan jäi ohjelman tiivistäminen tässä kohdin.

Toimenpiteestä 6: Toimenpiteessä tulisi huomioida paremmin ympäristövalvonnan tehostamiseen tähtäävä kansainvälinen yhteistyö.

Toimenpiteestä 7: Keskusteltiin siitä, että kohdassa huomioitaisiin paremmin toteutunut koulutusohjelma ja siitä kertyneiden aineistojen hyödyntäminen. Koulutus jatkuu, mutta kevyemmin. Lisäksi kirjoitettaisiin uusista koulutusavauksista.

Toimenpiteestä 8: täsmennetään toimenpidettä saadun kartoituksen pohjalta

Toimenpiteestä 9: Toimenpiteeseen tuodaan kirjaus toteutuvasta TEAS-hankkeesta. Kyseltiin ryhmän jäsenten halukkuutta osallistua ja syyttäjät esittivät kiinnostuksensa.

Toimenpiteestä 10: Poistetaan toimenpide OM:n varmistettua, että ympäristörikosdirektiivin tarkistus ei toteudu lähivuosina.

Toimenpiteestä 11: Toimenpide toteutettu selvityksellä ja kohdan voi poistaa.

Toimenpiteestä 12: Toimenpide siirretään seuraavalle kaudelle, mutta sen toteutusta tarkennetaan.

Toimenpiteestä 13: Keskusteltiin OM hallinnollisia seuraamuksia koskevasta hankkeesta ja OM tarkentaa tarvittaessa toimenpiteen toteutusta koskevaa kirjausta.

Toimenpiteestä 14: Koettiin tarpeelliseksi täsmentää toimenpidettä, lisätä maininta koulutusaineistojen hyödyntämisestä myös viestinnässä ja kannustaa valvontaiskuihin.

Toimenpiteestä 15: Pidettiin toimenpidettä edelleen tarpeellisena, voidaan täsmentää.

Toimenpiteestä 16: Päätettiin kirjata toimenpiteen tarkistus vuosittain.

6. Muut ajankohtaiset asiat

Nummela kertoi kokemuksistaan Euroopan unionin oikeudellisen yhteistyön yksiköstä, jossa oli kuluneen vuoden kansallisena asiantuntijana. Eurojust on toiminut Hollannin Haagissa vuodesta 2002. Kaikilla jäsenmailla on Eurojustissa oma osasto eli ns. deski. Tehtäviin kuului etupäässä kansallisten viranomaisten avustamista rikosasioissa ja jonkin verran myös lainsäädännön kartoitusta. Yksi Eurojustin pääteemoista on ympäristörikokset ja Nummela oli mukana ympäristörikoksiin keskittyvän

ympäristörikostiimin toiminnassa. Eurojustin kautta on voitu avustaa erityisesti CITES-jutuissa ja kansainvälisissä jätekuljetus-asioissa.

7. Seuraavat kokoukset

Päätettiin pitää seuraava kokous joko 23.1 tai 24.1 aamupäivästä. Kokousaika vahvistetaan sähköpostilla. Toimenpideohjelma 2019-2020 pyritään saamaan valmiiksi tammikuun lopussa.

Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 12.

